

PROFESOR CVJETKO MIKA

UDK: 929Mika, C.

37

Primljeno: 4. 9. 2012.

Stručni rad

Dr. sc. STANKO PIPLOVIĆ

Kaštelanska 2

21000 Split, HR

U članku se prikazuju životni put i djelovanje profesora Mike, koji je gotovo čitav svoj stvaralački vijek proveo u Splitu. Bio je jedan od najboljih talijanista novijeg vremena u Hrvatskoj, istaknuti znanstvenik i vrstan pedagog. Puno je pridonio širenju talijanskog jezika i kulture, s obzirom na mnoge dodirne točke između dviju zemalja mediteranskog okruženja. S druge strane, kod naših susjeda na Apeninskom poluotoku promicao je spoznaje o našoj prošlosti i umjetnosti.

Ključne riječi: talijanski jezik, Split, nastava, XX. stoljeće

Nakon zapaženog nastupa na međunarodnom kongresu AIPI (*Associazione Internazionale Professori d' Italiano*) u Brescii, kad su prisutni dugo aplaudirali njegovoj tečnoj riječi i razboritim mislima, dana 3. rujna 1981. iznenada je preminuo dr. Cvjetko Mika, profesor Pedagoške akademije u Splitu. Taj je tužni događaj popraćen oprostajnim napisom:¹

Morto un relatore del Convegno Aipi²

Ultrasettantenne, sposato con cinque figli, il professor Cvjetko Mika, dell' università di Spalato, aveva potuto dedicarsi solo ad una certa età agli studi sulla nostra lingua. Le sue qualità di italianista erano state apprezzate nel corso del V Congresso internazionale dell' AIPI, l'Associazione che raccoglie gli insegnanti

d'italiano di tutto il mondo, tenutosi a Brescia dal 27 al 30 agosto. In quella occasione egli, occupandosi del recupero della dimensione filosofica nella prospettiva della traduzione da lingua a lingua, aveva svolto una relazione sul tema 'Traduzioni culturali e filozofia linguistica', risultando uno dei relatori più applauditi. E' stata la sua ultima 'lezione'. Il professor Mika è morto, colpito da infarto, quattro giorni dopo essere partito da Brescia alla volta della Svizzera, dove un nipote, cardiologo, lo avrebbe visitato per sincerarsi delle sue condizioni di salute, in quanto già altri due precedenti infarti ne avevano minato l'integrità. Eppure, nonostante questo, il docente slavo aveva seguito con interesse e vivacità i lavori del congresso, mostrando una mente lucidissima e lasciando, purtroppo lo si deve definire così, un testamento di assoluto valore. Sul suo intervento il nostro giornale aveva infatti scritto: 'La relazione del prof. Mika, sfavillante di intuizioni ed osservazioni, ha permesso di percepire come anche l'arida materia della linguistica possa guidare sui sentieri 'non interrotti' di una „comunicazione fra i popoli'. Questo risultato il professor Cvjetko Mika lo aveva ottenuto attraverso anni di lavoro al quale si era dedicato e avrebbe voluto continuare a dedicarsi con tutto il cuore. Ma quest'anno non l'ha seguito.

Cvjetko Mika, poznat i kao Florio, rođen je u Šibeniku 30. prosinca 1915. godine. Otac mu Franc bio je poštanski činovnik, iz Karlovih Vary, a majka mu, Marija Barbić, bijaše s Lastova. Rano djetinjstvo proveo je na Lastovu, gdje je 1922. upisan u prvi razred osnovne škole, ali već u veljači 1923. godine obitelj se seli u Zadar, pa je drugo polugodište pohađao u osnovnoj školi na hrvatskom jeziku u Zadru. Školske godine 1923./24. ukinuta je osnovna škola na hrvatskom jeziku, zbog čega je tada upisao školu na talijanskom jeziku. Školske godine 1932./33. položio je ispit zrelosti u Učiteljskoj školi u Zadru, a 1935./36. ispit velike mature u Klasičnoj gimnaziji u Zadru.³ Dana 17. lipnja 1940. doktorirao je na Sveučilištu u Padovi disertacijom *Vrijeme i prostor kod Ruđera Boškovića*,⁴ a u ožujku 1941. položio je profesorski stručni ispit u Milanu iz čiste filozofije i povijesti. Odmah po završetku Učiteljske škole zaposlio se kao nastavnik u privatnoj školi *Braća Castelli*, a zatim u Državnoj tehničkoj školi i Državnoj gimnaziji. Nakon što je doktorirao u Padovi, kao profesor predavao je u *Ginnasio Liceo* u Zadru do 1. srpnja 1941. godine, kada je pozvan u Kraljevsku vojsku te s činom poručnika završio školu rezervnih oficira u Spoletu.⁵ Nakon kapitulacije Italije Nijemci su ga zarobili te je odveden u logor u Njemačku.

Po povratku iz zatočeništva otišao je u Zagreb, a odatle u Popovaču u Moslavini. Ondje se zaposlio kao službenik u Bolnici za živčane i duševne bolesti. Čekajući vezu preko koje bi se priključio Drugoj moslavačkoj brigadi, uhićen je od ustaških vlasti i odveden u logor.⁶ Prilikom uhićenja načinjen je *Popis privatno imovnih stvari koje su pronađene u sobi Uprave bolnice za umobolne Moslavina Popovača u kojoj je stanovao do odvođenja po oružnicima Dr. Mika Florij...* Dana 28. veljače 1945. popisano je 27 knjiga: *Kultura Hrvata, Rječnik talijansko – hrvatski, Francesco Orestano, Hrvatski književni regionalizam, La tragedia Italiana, La filosofa, Kontemporaneo, Logika, Psihologija, Gozzi, Kako valja raditi, dr. Vlado Betz, Historija filozofije, Priroda, Josip Eugen Tomić, Corso di storia, Lingua Tedesco, Pontano, I tedesco italiano, O državi, Geografija, Džepni rječnik, Vježba u algebri, Legenda o Alipaši, Knjižica raznih, Njemačka vježbenica, Špil karata*. Odijelo, rublje i ostale stvari popisani su od 1. do 39., a zaplijenjeni predmeti od 1. do 3. Prema Rješenju Kotarskog zavoda za socijalno osiguranje Split od 15. srpnja 1959. godine u logoru u Njemačkoj proveo je 185 dana, odnosno od 3. studenog 1943. do 5. svibnja 1944., a u ustaškom logoru 60 dana, i to od 1. ožujaka 1945. do 5. svibnja 1945.⁷ Zbog ozljeda koje je zadobio u bombardiranju liječio se u Gradskoj bolnici u Varaždinu do 15. lipnja 1945. Okružni narodni odbor Varaždin, Upravni odjel, dana 15. lipnja 1945. izdao mu je propusnicu kojom je mogao nesmetano putovati iz Varaždina do Zadra u razdoblju od 15. lipnja do 25. lipnja 1945. Sve vojne i civilne vlasti bile su zamoljene da mu ne prave nikakve smetnje tijekom putovanja, već da mu po mogućnosti izađu u susret.⁸

Tijekom 1943. i 1944. godine Zadar je bio izložen razornom savezničkom bombardiranju, te je kraj rata dočekaio gotovo potpuno razoren i napušten. Odmah po povratku u Zadar dr. Mika uključio se u obnovu grada, obnašajući razne društveno-političke funkcije, kao član Saveza boraca NOR-a i odbornik Gradskog narodnog odbora, te je razvio značajnu aktivnost, kako na kulturnom, tako i na sportskom planu. Kao nastavnik i pedagog posvetio se uzdizanju nastavnog i odgojnog kadra. U razdoblju od 1945. do 1949. godine radio je u Đačkom domu Gimnazije kao odgojitelj, u Hrvatskoj gimnaziji kao profesor, zatim je bio službenik Građevinskog odsjeka Pomorskog poglavarstva u Zadru i službenik u *Jugopetrolu*. Rješenjem Ministra prosvjete od 16. srpnja 1949. postavljen je za upravitelja Talijanske sedmogodišnje škole u Zadru.⁹ Na tom je mjestu ostao do godine 1953., kad se zbog preuzimanja nove dužnosti

profesora Više pedagoške škole u Splitu zajedno s obitelji preselio u Split. Godine 1947. u Zagrebu se vjenčao Majom Gligo, kćeri odvjetnika i hrvatskog konzula dr. Ivana Gliga. Imali su petero djece.

Dana 31. ožujka 1953. godine postavljen je na dužnost profesora talijanskog jezika i književnosti na Višoj pedagoškoj školi, poslije Pedagoškoj akademiji u Splitu. S tom dužnosti započeo je njegov rad profesora talijanskog jezika, sociologije i filozofije na gotovo svim odgojno-obrazovnim ustanovama u Splitu, od Učiteljske škole, Klasične gimnazije, Narodnog sveučilišta u Splitu, Narodnog odbora Općine Split (kao honorarni službenik NOO Split održavao je nastavu iz psihologije i logike), Više ekonomske škole u Splitu i Više pomorske škole u Splitu do Elektrotehničkog fakulteta u Splitu, Pravnog fakulteta u Splitu, i Kemijsko-tehnološkog fakulteta u Splitu.¹⁰ Vodio je mnoge generacije đaka i studenata u Zadru i Splitu, kojima je ostao u sjećanju kao dobar pedagog i odličan predavač. Intervju koji je s profesorom Mikom u ime studenata vodio Vicko Marunčić najavljen je sljedećim riječima: ...*okrenite stranicu gdje vas očekuje čemu se sigurno niste nadali, intervju s profesorom Mikom, vrlo popularnim i omiljenim među nama studentima.*¹¹ Sudjelovao je u radu različitih komisija, održao je mnoga javna predavanja u Splitu, Zadru, Šibeniku, Sinju, Milni, Supetru, iz područja talijanskog jezika i kulture (*Dante i renesansa, Danteov srednji vijek, Dante, Petrarca i Boccaccio, Neposredni cilj Danteove Komedije, Giosuè Carducci, Giovanni Pascoli, Kulturni život suvremene Italije, Luigi Pirandello*). Za potrebe Hrvatskoga narodnog kazališta u Splitu preveo je Goldonijevu komediju *Il Campiello*. Na talijanski jezik preveo je razne referate, sažetke, privredne prospekte, turističke vodiče. Napisao je mnoge članke, rasprave i studije o talijanskim klasicima.

Objavio je petnaestak skripata iz filozofije, sociologije i talijanskog jezika. Napisao je i dramu u tri čina *Iz naroda za narod*. Drama nije tiskana, ali se pedesetih godina prošlog stoljeća često izvodila na zadarskim pozornicama. Bio je stručni suradnik Osnovne privredne komore u Splitu, Turističkih biroa Split, Hvar i dr., Regionalnog zavoda za zaštitu spomenika kulture u Splitu, Urbanističkog biroa u Splitu, raznih privrednih poduzeća, *CNR Università d' Urbino, Accademia di Studi Economici e Sociali Trieste*. Suradivao je u časopisima *Mogućnosti, Zadarska revija, Školski vjesnik, Hortikultura, Izbor, Kulturna baština* i dr., u dnevnim listovima, zadarskom *Narodnom listu, Glasu Zadra, Slobodnoj Dalmaciji*, te bio član uredništva za ediciju *Jugoslavia - Italia - stesso*

*sole, stesso mare.*¹² Uz talijanski jezik govorio je tečno latinski, poznao grčki, a služio se njemačkim i francuskim. *Stručni i znanstveni interesi dra Mike bili su vrlo široki; njegove mogućnosti na kritičnom polju se očituju u literarnim člancima, a njegova analitička i stvaralačka sposobnost u onim radovima gdje se određuju tematske cjeline iz vrlo različitih oblasti – iz komparatistike, talijanistike, pedagogije, didaktike, metodike, filozofije i sociologije. U nedostatku udžbenika sastavlja je skripta iz predmeta koji predaje i tome omogućava studentima da lakše savladaju propisane programe.*¹³

Njegov odnos prema radu i profesorskom zanimanju i studentima iskazani su u intervju koji ovdje u potpunosti donosimo:

*Naše zvanje je misija i mi nismo samo zanatlije
(razgovor urednika s prof. drom Cvj. Mikom)*

P. (pitanje) O studentu.

O. (odgovor) Studentska ličnost prožeta je stvaralaštvom, a to je najviši odnos ljudske slobode, naravno usmjerene na društvenu korist.

P. Sve ankete provedene na fakultetima i višim školama pokazuju da relativno najbolje prosječne ocjene postižu studenti s niskim prihodima.

O. Pojedinačno ne možemo uopćiti. Budući da se radi o čovjeku - društvenoj jedinki - tu se stvarno ne može uopćavati. U svakom slučaju duga praksa pokazuje da radni čovjek ima mogućnost da svoje prihode potroši na nekoliko načina, u prvom redu na dva: da se brine za sebe, za svoju ličnost, izobrazbu svoje ličnosti ili pak, da budem kratak, da troši bez veze. Bez veze sa svojom pravom ličnošću. Onaj koji ima više sredstava a troši ne razmišljajući zrelo, opet nije ni na čemu, ne može reći (to život pokazuje) da je sretan. Mojim su ispitima pristupali studenti koji su bili prisiljeni tokom studiranja raditi najgrublje poslove i mogu Vam reći da sam tim ljudima bio oduševljen. Ističem da su to mahom zreli ljudi. A što drugo mi očekujemo od čovjeka?

P. Studentski brak.

O. Često se raspravlja o ženidbi studenata i moje je mišljenje da je studentski život jedna faza ljudskog života ispunjena odricanjem pa mi se ne čini da bi čovjek koji nema svoju ekonomsku samostalnost (toliko važnu) bio pogodan za brak.

P. Svega 20 % studenata potječe sa sela, a od toga je samo 10 % djece poljoprivrednika.

O. Poljoprivrednik sitnog posjeda posjeduje i sitnoburžuasku svijest. Od svog

viška proizvoda on će radije odvajati za neke kombinirane sobe, teracu oko kuće i slično nego što će ulagati u obrazovanje svoje djece. S druge strane nemojte zaboraviti da u gradu teracu ili traktor zamjenjuju vile i automobili. A moram reći da naš nastavnik često nema ništa osim svoje mizerne plaće kojom kupuje knjige i za sebe i za djecu.¹⁴

P. Što mislite o anketiranju uopće?

Anketiranje je dobro ako je provedeno iskreno, ako subjekti anketiranja imaju povjerenje. I subjekt i objekt anketiranja mora biti komunikativniji, s mnogo više znanstvenog smisla da se iskreno iskaže sadržaj. I mi ćemo na školi provesti anketiranje, naravno anonimno i sa željom da obuhvatimo što više subjekta. Cilj će ankete biti da doznamo nešto više o strukturi studenata i o tome što pokreće mlade ljude na izvjesne profesije.

Želio bih nešto reći i o onome o čemu me niste pitali. Radi se, po meni, o dva najvažnija problema studentske organizacije. U prvom redu, priznavanje ispita. Smatram da ispit koji je položen na fakultetu ili višoj školi vrijedi i morao bi biti barem administrativno priznat, a ne da bude, kao do sada, to nepriznavanje ispita osnova za šikaniranje studenata. Hoću reći da bi trebalo da studentske organizacije porade na tome da priznavanje ispita bude i u našem zakonu.

Drugo, studentske organizacije trebale bi, možda preko nekih pravnih službi, da pozovu na odgovornost sve one koji izdaju netočne i lažne oglase o mogućnostima zaposlenja i sve posljedice koje iz toga proizlaze. Želio bih također ukazati na sličnost prosvjete i zdravstva jer im je uvijek objema na umu društvena korist. I zato naše zvanje jest misija i mi nikako nismo samo zanatlije.

P. Što mislite o listovima poput Mladog pedagoga?

O. Ovakav tip lista pokazuje se dobrim i potrebnim jedino ako među upisanima postoje subjekti koji su takav studij upisali iz ljubavi prema zvanju koji iz njega slijedi. Jer, list služi onome tko je zainteresiran pa bila to ekonomija, pravo ili pedagogija.¹⁵

Godine 1978. Cvjetko Mika otišao je u starosnu mirovinu sa željom da se još više posveti stručnom usavršavanju i znanstvenom radu. Njegovom smrću dalmatinska kultura i znanost, a posebno talijanistika, izgubile su vrijednog radnika koji je promicao ideju upoznavanja i zbližavanja sa susjednom zemljom Italijom i širenja naše kulture preko Jadrana, kao i pedagoga kome su odgoj i obrazovanje osmišljavali život i, na koje se uporno vraćao u svojim radovima.¹⁶

VIŠA PEDAGOŠKA ŠKOLA - PEDAGOŠKA AKADEMIJA U SPLITU

Viša pedagoška škola osnovana je u Splitu godine 1945., te je bila prva visokoškolska ustanova na oslobođenom teritoriju Jugoslavije. Ideja o njezinu osnivanju nastala je u okviru ZAVNOH-a, na čelo kojeg je bio Vladimir Nazor. Prema svjedočenju sudionika sam Nazor je prvi predložio osnivanje jedne takve institucije za odgoj nastavnika. Taj prijedlog poduprli su i drugi istaknuti rukovodioci centralnog i lokalnog sastava. Odluku o osnivanju donijelo je Povjereništvo prosvjete Predsjedništva ZAVNOH-a 24. ožujka 1945. godine.¹⁷ U članku 7. Odluke o otvaranju Više pedagoške škole u Splitu predviđena je izrada posebnog pravilnika o organizaciji i radu škole. U skladu s tim Povjereništvo prosvjete Predsjedništva ZAVNOH-a donijelo je 29. ožujka 1945. godine Privremeni pravilnik Više pedagoške škole u Splitu.¹⁸

U razdoblju od 1945. do 1974. godine škola je prošla kroz nekoliko karakterističnih razvojnih faza, koje se mogu razvrstati u četiri razdoblja, i to:

1. Od svečanog otvorenja 11. travnja 1945. do početka školske godine 1951./52. s dvogodišnjim trajanjem studija.

2. Od školske godine 1951./52. do 1961., s trogodišnjim trajanjem studija.

3. Od školske godine 1961./62. do 1974. godine. Rješenjem o pretvaranju Više pedagoške škole u Splitu u Pedagošku akademiju, koje je donio NO Kotara Split 20. travnja 1961., uveden je nov oblik nastavničke škole. Od svojeg osnutka 1945. godine pa do ulaska u sastav Sveučilišta u Splitu 1974. godine škola je djelovala kao samostalna institucija s pravnom osobnošću djelovanja.

4. Dana 14. veljače 1974. godine potpisan je Samoupravni sporazum o udruživanju šest visokoškolskih institucija (Filozofski fakultet u Zadru, Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje u Splitu, Kemijsko - tehnološki fakultet u Splitu, Pravni fakultet u Splitu, Fakultet organizacijskih i financijskih i organizacijskih nauka u Splitu, Građevinski fakultet u Zagrebu, Odjel u Splitu) u Sveučilište u Splitu. Na području Dalmacije odnosno u Splitu, Zadru i Dubrovniku djelovalo je sedam fakulteta, dvije visoke škole i šest viših škola koji su ušli u sastav Sveučilišta u Splitu.

U prvom razdoblju (1945. - 1951./52.) Viša pedagoška škola u Splitu s dvogodišnjim trajanjem studija bila je podijeljena na pet studijskih grupa:¹⁹ I. hrvatski i povijest; II. ruski i hrvatski; III. matematika i fizika; IV. zemljo-

pis i povijest; V. prirodopis i kemija. Postojala su i četiri opća predmeta: uvod u marksizam, uvod u pedagogiju, metodika stručnog predmeta, predvojnička obuka.

U drugom razdoblju (1951./52. - 1960./61.) Više pedagoške škole, sada s trogodišnjim trajanjem, struktura studija izgledala je ovako:²⁰

Studijske grupe:

I. grupa: A) hrvatski, B) strani jezik (engleski, francuski ili talijanski);

II. grupa: A) povijest, B) hrvatski jezik;

III. grupa: A) prirodopis, B) kemija, C) zemljopis;

IV. grupa: A) zemljopis, B) prirodopis, C) fizika;

V. grupa: A) matematika, B) fizika;

VI. grupa: A) kemija, B) fizika, C) matematika.

Opći predmeti: marksizam i lenjinizam, pedagogija i psihologija, metodika stručnih predmeta i predvojnička obuka.

Dana 10. rujna 1952. godine Cvjetko Mika podnio je molbu Rektoratu Više pedagoške škole da mu povjeri Katedru za talijanski jezik. Na temelju zaključka Proforskog vijeća Više pedagoške škole u Splitu donesenog na sjednici koja je bila održana 2. listopada 1952. godine i na osnovi rješenja Savjeta za prosvjetu, nauku i kulturu pod brojem 25655 od 24. veljače 1953. godine, Cvjetko Mika premješten je s mjesta profesora Srednje škole u Zadruu Višu pedagošku školu u Splitu. Istim zaključkom Proforskog vijeća dr. Cvjetko Mika izabran je za profesora Više škole.²¹ Na dužnost profesora talijanskog jezika na Višoj pedagoškoj školi u Splitu stupio je 31. ožujka 1953. Studij talijanskog jezika, koji se nalazio u I. grupi pod B) strani jezici, čini se da je trajao dvije godine. Plan za dvogodišnji studij talijanskog jezika i književnosti na Višoj pedagoškoj školi u Splitu bio je podijeljen na četiri semestra, u kojima je bilo zastupljeno sljedeće gradivo: ²²

I. semestar

gramatika suvremenog talijanskog jezika (morfologija I.)

književnost talijanskog jezika I.

pismene i usmene vježbe I.

II. semestar

gramatika suvremenog talijanskog jezika (morfologija II.)

književnost talijanskog jezika II.

pismene i usmene vježbe II.

III. semestar

gramatika suvremenog talijanskog jezika (sintaksa I.)

književnost talijanskog jezika III.

usmeni i pismeni sastavi I.

romanistika (opći dio)

IV. semestar

gramatika suvremenog talijanskog jezika (sintaksa II.)

književnost talijanskog jezika IV.

usmeni i pismeni sastavi II.

romanistika (talijanski jezik)

Izgledno je da je između 1958. i 1959. dvogodišnji studij postao trogodišnji studij talijanskog jezika. Godine 1961. Viša pedagoška škola u Splitu promijenila je naziv u Pedagoška akademija u Splitu, s dvogodišnjim trajanjem studija. Budući da se talijanski jezik nije predavao u osnovnim školama, godine 1962. ukinuta je Katedra za talijanski jezik, a profesoru Cvjetku Miki povjerena je Katedra za filozofiju i sociologiju, na čelu koje je ostao do godine 1978., kada je umirovljen.

VIŠA EKONOMSKA ŠKOLA U SPLITU

Viša ekonomska škola u Splitu otvorena je dana 19. rujna 1960. godine, na temelju Rješenja Savjeta za prosvjetu Sabora NR Hrvatske, a na zahtjev Narodnog odbora Kotara Split. Razlog zbog kojeg je bilo potrebno otvoriti jedne takvu višu školu bio je u nedostatku stručnog kadra za rad u privrednim organizacijama. U školskoj godini 1968./69. i 1969./70. osnovani su specijalizirani smjerovi: Knjigovodstveno - financijski i Komercijalni, s odsjecima unutrašnje i vanjske trgovine, a školske godine 1970./71. osnovan je Turistički smjer i treća godina studija Visoke vanjsko - trgovinske škole. Godine 1978. Viša ekonomska škola prekinula je suradnju s Fakultetom za vanjsku trgovinu u Zagrebu te se spojila s Ekonomskim fakultetom u Splitu.

Na poziv predstavnika Više ekonomske škole 12. listopada 1963. godine dr. Mika predao je molbu za honorarnog profesora talijanskog jezika.²³ Rješenjem od 8. veljače 1964. *Dr. Cvjetko Mika izabran je za honorarnog profesora Više ekonomske škole u Splitu za predmet: talijanski jezik. Na dužnost se treba javiti 15. 2. 1964.* Na toj dužnosti ostao je do 1980. godine.

Talijanski jezik predavao je na Komercijalnom smjeru, odsjecima unutarnje i vanjske trgovine, te na Turističkom smjeru. Iz nastavnog plana profesora Mike (bez datuma)²⁴ citiramo: *Cilj je studija omogućiti budućem ekonomisti korektno usmeno i pismeno stručno izražavanje i korištenje stranog jezika u svakidašnjoj praksi kao i rutinskom trgovačkom poslovanju u smislu ovladavanja ekonomsko – komercijalnom terminologijom kao i onom privredne strukture svoje i strane zemlje, a posebno poslovnom trgovačkom korespondencijom.*

VIŠA POMORSKA ŠKOLA

Viša pomorska škola utemeljena je Odlukom Sabora NR Hrvatske 31. srpnja 1959. godine s Brodostrojarskim i Brodograđevnim smjerom. Strojotehnoški smjer osnovan je 1966./67., a Pomorsko - nautički 1969./70. školske godine. Iz dosad poznate dokumentacije nije se moglo sa sigurnošću utvrditi razdoblje u kojem je profesor Mika odnašao dužnost profesora talijanskog jezika na ovoj višoj školi. Na radno mjesto profesora Više škole u dopunskom radnom odnosu za predmet: talijanski jezik na pomorsko – nautičkom odjelu izabran je na osnovi odluke²⁵ donesene na sjednici Vijeća nastavnika Više pomorske škole u Splitu održane 21. studenoga 1969. i sjednici Savjeta škole od 25. studenoga 1969. godine. Dana 18. prosinca 1969. Viša pomorska škola u Splitu izdala mu je na temelju članka 112. Statuta i odluke Savjeta škole rješenje²⁶ kojim je primljen na radno mjesto nastavnika u zvanju profesora više škole za predmet talijanski jezik, na kojem će držati predavanja, ispite i vježbe. Rješenje istog sadržaja uručeno mu je i 3. travnja 1972. godine.²⁷

FAKULTET ELEKTROTEHNIKE, STROJARSTVA I BRODOGRADNJE U SPLITU

Dana 7. lipnja 1960. godine Sabor NR Hrvatske donio je Ukaz o osnivanju Elektrotehničkog fakulteta u Splitu, a 22. listopada 1960. godine Fakultet je svečano otvoren. Iste godine Strojarsko – brodograđevni fakultet Sveučilišta u Zagrebu osnovao je Centar za izvanredni Studij strojarstva u Splitu, koji je 1964. godine pripojen Elektrotehničkom fakultetu u Splitu, kao redoviti trogodišnji studij. Za potrebe i na traženje brodograđevne in-

dustrije u Splitu godine 1968. osnovan je Studij brodogradnje za prve dvije nastavne godine. Zbog svega navedenog godine 1970. Elektrotehnički fakultet u Splitu promijenio je naziv u Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje. Na toj visokoškolskoj instituciji dr. Mika bio je angažiran u razdoblju od 1960. do 1962. godine, kao ispitivač za prijemne ispite kandidata i predavač za talijanski jezik. Rješenja i Odluke o njegovu imenovanju potpisao je dekan Fakulteta prof. ing. Hranko Smodlaka.²⁸

KEMIJSKO - TEHNOLOLOŠKI FAKULTET U SPLITU

Odlukom Sabora NR Hrvatske od 7. srpnja 1960. godine donesen je zakon o osnivanju Kemijsko – tehnološkog fakulteta u Splitu, a 22. listopada 1960. godine Fakultet je svečano otvoren. Na ovoj visokoškolskoj ustanovi dr. Mika bio je predviđen za zamjenskog ispitivača za predmet talijanski jezik.²⁹

PRAVNI FAKULTET U SPLITU

Godine 1960. Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu osnovao je Pravni studij u Splitu. Odlukom koju je donio Narodni odbor Kotara Split, a 13. listopada 1961. potvrdilo Izvršno vijeće Sabora NR Hrvatske, od Pravnog studija nastao je Pravni fakultet u Splitu, na kojem su djelovale Katedra za građansko i privredno pravo, Katedra za upravno pravo, Katedra za krivično pravo, Katedra ekonomskih nauka i Katedra političkih nauka, a osnovan je i Kriminalističko – kriminološki institut *Ivan Vučetić*. Na Fakultetu se organizirao Seminar za građansko i porodično zakonodavstvo te Seminar za sociološka i politička istraživanja, na kojem je sudjelovao i dr. Mika. Donosimo dio dopisa Pravnog fakulteta u Splitu, Sociološko – političkog seminara od 16. prosinca 1968., koji je potpisao upravitelj doc. dr. Srđan Vrcan: *Poštovani druže, Katedra političkih nauka Pravnog fakulteta u Splitu na svojoj sjednici od 13. XII. 1968. godine na temelju Pravilnika o radu Seminara za politička i društvena istraživanja i Vaše želje izabrala Vas je za suradnika Seminara. Nadam se da će te u daljnjem radu Seminara aktivno učestvovati...*³⁰

BIBLIOGRAFIJA RADOVA³¹

Knjige, strojopisi i autografi:

Antologija talijanskih pisaca – Leksičkim i filološkim opažanjima. Split 1955./56., sv. I.

Antologija talijanskih pisaca – Leksičkim i filološkim opažanjima. Split 1956./57., sv. II.

Sociologija, Pregled sociološkog problema u razvoju ljudske misli. Split 1971., sv. I, 133.

Talijanski jezik, gramatika. Split 1971., 102.

Talijanski jezik za pomorsko - nautički smjer. Split 1970./71., sv. I, 107.

Talijanski jezik za pomorsko - nautički smjer. Split 1971./72., sv. II.

L'italiano in economia e commercio. (Brani, L'Italia, Abbreviazioni, Corrispondenza). Za smjerove UT, VT i TS. Split 1971., 272.

Filozofija, Nacrt povijesti kvalitativne istine kroz dijalektičku demetafizikaciju. Sv. I. Od naturalističke dijalektike do dijalektike spoznaje, Split 1973., 101; Sv. II. od/ renesanse/ dijalektike spoznaje do transcendentalne dijalektike. Split 1973., 234.

Talijanski jezik u teoriji i u dnevnoj praksi. Split 1974.

L'italiano in economia e commercio – Con brani informativi sui rapporti tra le due sponde dell'Adriatico. Split 1973./74., 357

Talijanski jezik u teoriji i u dnevnoj praksi. (L'italiano in teoria e nella pratica giornaliera). Split 1978., 398.

Radovi u časopisima, zbornicima i novinama:

Ruder Bošković. NL, 1946., br. 24., 2

Povijest vatrogastva. GZ, 20. IV. i 1. V. 1952., 2.

Kakav treba biti odgajatelj. GZ, 10. VI. 1952., 3

Vatrogastvo u Zadru. GZ, 8. XI. 1952., 4.

La città di Zara avrà l' università. Panorama, Rijeka 2. XII. 1952., 12.

Dva talijanska prijevoda Preradovićeve pjesme 'Zora puca'. ZR, 1951., br. 1, 3-6.

*Sv. Krševan, pjesma,*¹ ZR, 1953., br. 4, 184.

Nekoliko predstavnika suvremene talijanske proze. ZR, 1956., br. 2, 118-127.

- Roman kod Alberta Moravije*. Mogućnosti, Split 1957., br. 1, 130-139.
- Pomoću tombole uči čitati i pisati*. ŠV, 1957., br. 4-5, 4-5.
- Direktna metoda u nastavi talijanskog jezika*. ŠV, 1957., br. 9, 4-6.
- Metoda čitanja u nastavi talijanskog jezika*. ŠV, 1958., br. 3, 4-5
- Ada Negri i Ante Petrović*. ZR, Zadar 1962., br. 1, 47-50.
- Prirodna potreba*. ŠV, 1963., br. 6, 10-15.
- Vrijednost ličnosti*. ŠV, 1963., br. 1-2, 12-15.
- Razvoj rada i njegove organizacije*. ŠV, 1963., br. 9-10, 13-19; 1964., br. 1-2, 16-25; br. 3, 1-6; br. 4.1-8.
- O odnosu između filozofije i umjetnosti*. ŠV, 1964., br. 1-2, 25-28.
- Demokratia*. ŠV, 1964. br. 9-10, 5-14; 1965., br. 4-5, 57-66.
- Obrazovni odgoj i raspodjela*. ŠV, 1968., br. 3-4, 11-17.
- Petar Preradović u talijanskim prijevodima XIX st. u Zadru*. ZR, 1968., br.,5, 424-426.
- Historija - tumač kulture*. ŠV, 1968., br. 7-8, 19-24.
- Miha Madjev kroničar srednjovjekovnog Splita*. SD, 28. II. 1970. 3.
- Teorija o društvenoj vrijednosti ličnosti*. ZRVEŠ, 1970., br. I, 75-84.
- Iz dopisivanja između Ade Negri i Ante Petrovića [Dalla corrispondenza tra Ada Negri ed Ante Petrović]*. Italjug, Rim 1972., br. 2, 33-38.
- Giuseppe Mazzini o južnim Slavenima*. ŠV, 1972., br. 2, 175-179.
- I sepolcri prevedeni na hrvatski jezik. [I Sepolcri tradotti in croato]*. Italjug, Rim 1972., br. 4-5, 28- 34.
- Cilj Danteove Komedije*. ZR, 1972., br. 3-4, 181-203.
- Miha Madjev i prirodno pravo. [Mica Madio ed il dirittonaturale]*. Italjug, Rim 1972., br. 7, 25-28.
- Turizam i strani jezici – talijanski*. ZRVEŠ, 1972., br. II, 109-118.
- Neki subjekti dalmatinske kulture XIX st. [Alcuni soggetti di cultura dalmata del XIX. sec.]* Italjug, Rim 1973., br. 9, 18-24.
- Jeronim Dalmatinac*. ZR, 1974., br. 3-4, 235-253.
- Sutonja misao u talijanskoj književnosti*. ZRVEŠ, 1974., br. 3, 167-210.
- Jugoslavenskoj javnosti nepoznati Boccaccio. [Il Boccaccio sconosciuto al pubblico Jugoslavo.]* Italjug, Rim 1975., br. 4, 14-20.
- Demetafizicirani odgoj*. RPA, 1975., br. 1, 39-64.
- Idealistička kategorija u materijalističkoj formi mišljenja*. RPA, 1976., br. 2, 5-29.
- Vladimir Nazor i njegovi prijevodi Pascolijevih stihova. [Vladimir Nazor e le sue*

- traduzioni dei versi del Pascoli*]. Italjug, Rim 1976., br. 4, 22-30.
- Prepjevi Nazora s talijanskog jezika*. SD, 8. V. 1976. 6.
- Giovanni Boccaccio (1375-1975)*. ZR, 1976., br.1-2, 96-120.
- Giovanni Boccaccio, pjesnik cvijeća, prirode i ljubavi*. Hortikultura, Split 1976., br. 1, 20-22.
- Francesco Petrarca bez trubadurstva*. ZRVEŠ, 1976., br. IV. 235-260.
- Ruggerius Josephus Boscovich (1711-1787)*. Italjug, Rim 1977., br. 1,16-26.
- Giacomo Leopardi nell' ambiente culturale croato e serbo. [Giacomo Leopardi u kulturnom hrvatskom i srpskom ambijentu]*. Italjug, Rim 1977., br. 5, 24-30.
- Giacomo Leopardi kod nas*. SD, 25. III. 1978., 9.
- Roberto de Visiani (1800-1878)*. Italjug, Rim 1978., br.1, 17-20.
- Robert Visiani i prosvjetiteljstvo*. Hortikultura, Split 1978., br. 3, 115-117.
- Ruder Josip Bošković, filozof (1787-1977)*. ZR, 1978., br. 1, 39-64.
- Vicenzo Monti (1754-1828), Ugo Foscolo (1778-1827)*. Zbornik radova Više pedagoške škole, Split 1978., br. V. 165-204.
- La commemorazione Italo-Jugoslava di Roberto de Visiani. [Jugoslavensko-talijanski pomen Roberta Visianija]*. Italjug, Rim 1979., br. 1, 22-24.
- Ugo Foscolo i Split*. KB, 1979., br. 9-10, 107-110.
- O Giacomu Leopardiju*. ZR, 1979., br. 2-3, 147-171.
- Primijenjena lingvistika i kadrovska problematika*. Zbornik radova sa Simpozija u Subotici od 5. i 6. listopada 1979., Subotica 1980., 159-165.
- Robert Visiani i Split*. KB, 1981., br. 11-12, 147-153.
- Robert Visiani kao jezikoslovac i pjesnik*. Zbornik Roberta Visianija Šibenčani-
na, Šibenik 1983. 427-442.
- Robert de Visiani*. La Rivista Dalmatica, Rim 2008., br. 4, 27-30.

KRATICE

GZ	Glas Zadra, Zadar
KB	Kulturna baština, Split
NL	Narodni list, Zadar
OACM	Osobni arhiv Cvjetka Mike
SD	Slobodna Dalmacija, Split
ŠV	Školski vjesnik, Split

ZR Zadarska revija, Zadar
ZRVEŠ Zbornik radova Više ekonomske škole, Split

BILJEŠKE

- ¹ G. Rabac: *In memoriam Cvjetko Mika*. ZR, Zadar 1982., 79.
- ² Giornale di Brescia, 10. settembre 1981.
- ³ Budući da je tijekom rata arhiva škole bila uništena, nije se mogao dati prijepis svjedodžbe, već je Gradski NO Zadar, Prosvjetni odjel, dana 25. X. 1946. izdao uvjerenje o završenom školovanju, a o tome su dali pisani iskaz dr. Ivan Felicinović pok. Vjekoslava i dr. Miho Klaić pok. Petra. OACM.
- ⁴ *Università degli studi di Padova (76/13) Si attesta che Florio Mika figlio di Francesco nato il 30 dicembre 1915. a Sebenico (Dalmazia) superò presso questa Università il 17. giugno 1940. l'esame di laurea in Filosofia con punti novantacinque sopra centodieci (95/110) e fu proclamato Dottore in Filosofia. A Florio Mika è stato rilasciato il diploma originale in data 23. febbraio 1942. col n.º 6976 di Registro. Padova 17. novembre XXIII.* Preslika, obiteljski arhiv Mladineo - Mika. M. P. Ghezzi: *I dalmati all'Università di Padova dagli atti dei gradi accademici 1801.-1947.*, *Atti e memorie dalla Società dalmata di storia patria*. Venezia 1993., vol. XXII. 27, 135, 194.
- ⁵ Rapalskim ugovorom koji je potpisan 12. studenog 1920. godine u mjestu Rapallo, grad Zadar, zajedno s područjem bivše austrijske obale (osim općine Kastav i otoka Krka) te otocima Lastovom i Palagružom, pripao je Kraljevini Italiji kao enklava na istočnoj obali Jadrana. Zbog toga je Cvjetko Mika bio vojni obveznik pri Vojnom okrugu u Anconi, sekcija Zadar. Dana 2. srpnja 1941. pozvan je u Kraljevsku vojsku uredbom 4080/B/21 od 1. svibnja 1941. U razdoblju od 2. srpnja 1941. do 3. studenog 1943., kada je uhićen kao ratni zarobljenik njemačke vojske i odveden u logor u Njemačku, službovao je u Vipitenu (Bolzano), Sassuolu (Modena), Splitu i Podgorici. OACM.
- ⁶ Vrijeme provedeno u logoru priznato mu je aktom od 14. veljače 1953. Komisije Vlade NR Hrvatske za personalne poslove. OACM.
- ⁷ U kojem je ustaškom logoru točno bio zatočen, iz postojeće dokumentacije nije bilo moguće utvrditi. Pretpostaviti je da se radilo o Lepoglavi, jer je u razdoblju od ožujka do lipnja bio u bolnici u Varaždinu, gdje se liječio od posljedica teškog ranjavanja. Uredovna potvrda Gradske bolnice u Varaždinu od 15. lipnja 1945. OACM.
- ⁸ Propusnica od 15. lipnja 1945. za dr. Mika Florija. OACM.
- ⁹ OACM.
- ¹⁰ Svi dokumenti o tome nalaze se u OACM.
- ¹¹ *Mladi pedagog*. Split, 1975., br. 1, 1.
- ¹² Iz Priloga na natječaj (reizbor) za lektora talijanskog jezika na VEŠ od 6. IV. 1970. OACM.
- ¹³ N. dj. (2).
- ¹⁴ Biblioteka koja sadrži vrijedne knjige s područja talijanskog jezika i književnosti, hrvatske književnosti, povijesti, filozofije, sociologije i drugo, koje je on dugi niz godina skupljao, danas se nalazi u depozitu Državnog arhiva u Splitu.

- 15 N. dj. (11), 12.
- 16 N. dj. (2), 80.
- 17 Odluka je objavljena u listu *Narodna prosvjeta*, 1945, br. 2-3.
- 18 Frane Jakelić: *Razvojni put Pedagoške akademije u Splitu*. Radovi pedagoške akademije, Split 1975., br. 1, 9.
- 19 N. dj. (18), 21.
- 20 Isto, 23.
- 21 Rješenje NRH, Savjet za prosvjetu, nauku i kulturu Zagreb od 3. travnja 1953. OACM.
- 22 Plan za dvogodišnji studij talijanskog jezika i književnosti od 28. lipnja 1958. (prof. dr. Cvjetko Mika) OACM.
- 23 *NR Hrvatska - Viša ekonomska škola Split. Drug dr. Mika Split, Mi bi imali želju da Vas angažiramo kao honorarnog nastavnika za talijanski jezik na našoj Školi. Zato Vas molimo da...*, u potpisu dr. Ivo Petrić. OACM.
- 24 OACM.
- 25 Viša pomorska škola u Splitu od 26. studenog 1969. Odluku su potpisali direktor Melko Stella, dipl. ing. i predsjednik Savjeta prof. Nikola Dulčić. OACM.
- 26 OACM.
- 27 Radni odnos na ovim rješenjima zasnivao se na razdoblje od godinu dana.
- 28 Rješenje o imenovanju Komisije ispitivača na prijemnom ispitu od 26. X. 1960. i odluku o osnivanju Ispitne komisije od 14. VII. 1961. potpisao je v. d. dekana Hranko Smodlaka. *Odluku kojom se potvrđuje dr. Cvjetka Mika profesora Više pedagoške škole u Splitu za honorarnog predavača za talijanski jezik* od 6. II. 1961. potpisali su dekan Elektrotehničkog fakulteta u Splitu prof. ing. Hranko Smodlaka i predsjednik Fakultetskog savjeta ing. Ante Adorić. Obavijest o izboru dr. Mike za ispitivača za predmet talijanski jezik u Ispitnoj komisiji od 8. VI. 1962. OACM.
- 29 Kemijsko - tehnološki fakultet u Splitu od 8. VI. 1962. U potpisu dekan prof. ing. Božena Pelech-Tucaković. OACM.
- 30 Dopis od 16. XII. 1968. OACM. Rješenje o imenovanju Komisije ispitivača na prijemnom ispitu od 26. X. 1960. i odluku o osnivanju Ispitne komisije od 14. VII. 1961. potpisao je v. d. dekana Hranko Smodlaka. *Odluku kojom se potvrđuje dr. Cvjetka Mika profesora Više pedagoške škole u Splitu za honorarnog predavača za talijanski jezik* 6. II. 1961. potpisali su dekan Elektrotehničkog fakulteta Split prof. ing. Hranko Smodlaka i predsjednik Fakultetskog savjeta ing. Ante Adorić. Obavijest o izboru dr. Mike za ispitivača za predmet talijanski jezik u Ispitnoj komisiji od 8. VI. 1962. OACM.
- 31 Bibliografije dr. Cvjetka Mike objavljene su u Izvještaju o radu u naukovnoj osnovi 1968./69. i 1969./70. Više ekonomske škole, Split 1970. 47-48, i Bibliografiji radova nastavnika 1945-1986. Sveučilište u Splitu, Filozofski fakultet u Zadru, OOUR Prirodoslovno - matematičkih znanosti i studija odgojnih područja u Splitu. Split 1986. 224-225.

PROFESSOR CVJETKO MIKA

Summary

Dr Cvjetko Mika was a distinguished expert in the field of the Italian language and literature. He was born on 30th December 1915 in Šibenik. He died on 3rd September 1981 in Riveo, Switzerland. His youth was turbulent, but his mature years were marked by a prolific scientific and pedagogical work.

He graduated from both the teacher training college (1932/33) and classical grammar school in Zadar (1935/36). He studied at Padova University. There, in 1940, he earned his doctor's degree: the title of his thesis was *Vrijeme i prostor kod Ruđera Boškovića (Ruđer Bošković's Conception of Time and Space)*. His first position was that of a teacher at Braća Castelli private school. Then he continued his teaching career at State Secondary Technical School and at grammar school. After he earned his doctor's degree, he taught at *Ginassio Liceo* in Zadar until 1st July 1941. After the Italian capitulation in 1941, he was captured by the Germans who took him to the concentration camp in Germany. Eventually he was released from the concentration camp and went first to Zagreb and then to Popovača. There he found a position as a clerk in the asylum. While he was waiting to join the 2nd Moslavina Brigade, he was captured by the Ustasha authorities and taken to the concentration camp.

After the war, Dr Mika returned to Zadar where he participated in a large number of both political and cultural activities. Since he was a teaching expert, he dedicated a significant amount of his time to mentoring young teachers and pedagogues. In the period 1945-1949, he worked at the so-called grammar school pupils' hall of residence as a youth counsellor. In this period he also worked as a teacher in the Croatian Grammar School and then his next positions were those of a clerk at both *Jugopetrol* and at the Maritime Authority Department of Construction. On 16th May 1949, he was appointed to the position of Principal of the Italian Grammar School in Zadar. In 1953, he moved to Split where he worked as professor at the Teacher Training College.

On 31 March 1953, he was appointed to the position of professor of the Italian language and literature at the Teacher Training College in Split. As a professor of the Italian language and literature, Dr Mika taught at nearly all educational institutions in Split. He was indeed an excellent teacher, both respected and admired by his students. He participated in the work of many bodies and commissions and gave lectures on the Italian language and culture in many Dalmatian towns. He translated a large number of professional papers, abstracts and tourist guides into Italian. He also translated the comedy *Il Campiello* by Carlo Goldoni in Croatian for the theatre show devised by the Croatian National Theatre in Split. Dr Mika also published a significant number of scientific papers about the Italian literary classics.

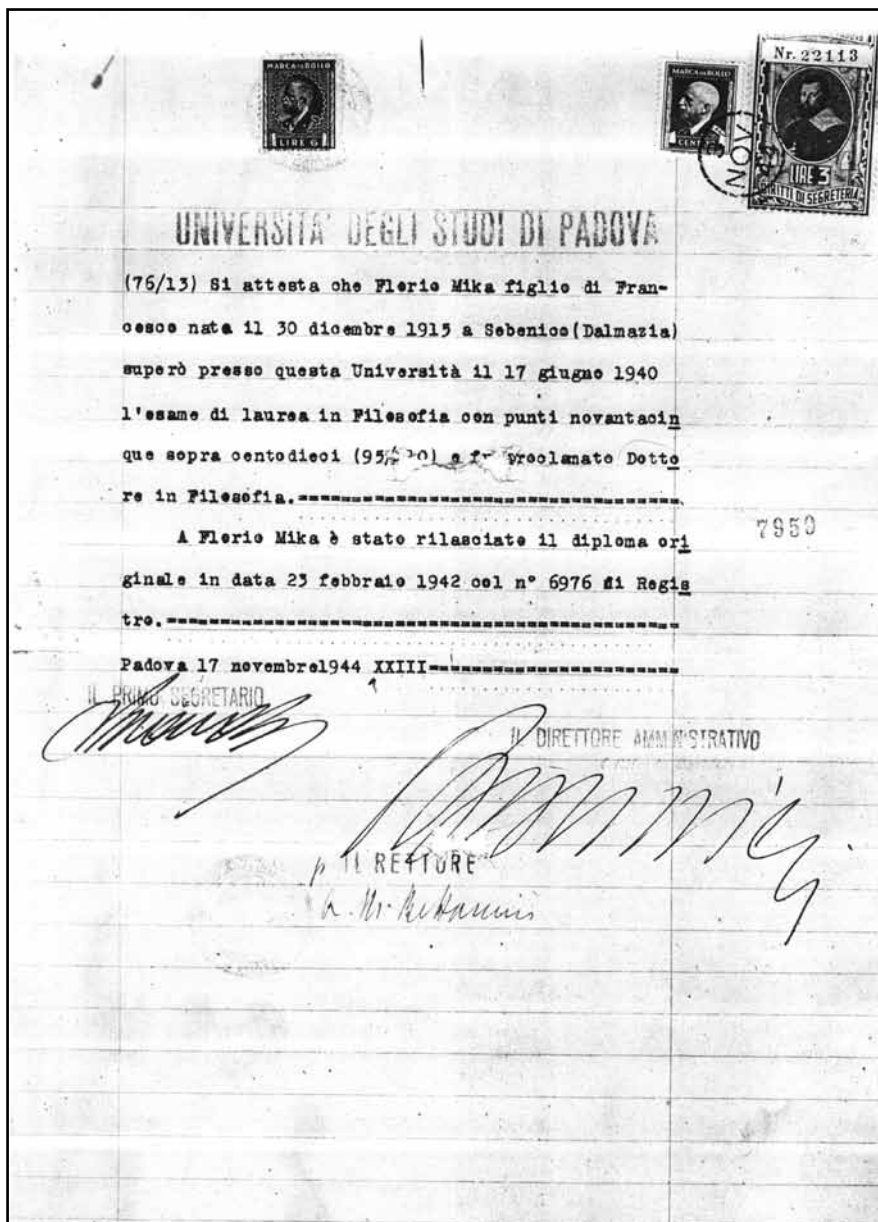
Since, at the time, there were not many original books for students to be found on the market, Dr Mika wrote many university textbooks in the field of philosophy, sociology and the Italian language. He was also the author of a three-act play entitled *Iz naroda za narod*. He also worked as associate in many institutions, such as the Split Chamber of Commerce, the Tourist Authority, the Regional Institute for Cultural Monuments Preservation, Town Planning Institute in Split and CNR Università d'Urbino, Accademia di Studi Economici

e Sociali Trieste. He also contributed to various journals and daily newspapers, such as *Mogućnosti*, *Zadarska revija*, *Školski vjesnik*, *Hortikultura*, *Izbor*, *Kulturna baština*, *Narodni list Zadar*, *Glas Zadra*, *Slobodna Dalmacija* et al. He was also a member of the editorial board of the edition entitled *Jugoslavia- Italia – steso sole steso mare*.

Dr Mika was fluent in Italian and Greek and, to certain extent, could also speak German and French. He was a remarkable individual of many professional and scientific interests. His analytical skills were reflected in scientific papers about literature, whereas his creative skills were constantly reflected in papers in which he discussed a variety of subject matters: pedagogy, methodology, the Italian language, philosophy and sociology.



Slika 1. Cvjetko Mika sa suprugom Majom



Slika 2. Prijepis diplome Sveučilišta u Padovi od 17. studenog 1944.



Slika 3. Sa studentima Pedagoške akademije 70-ih godina 20. stoljeća



Slika 4. Tečaj talijanskog jezika, Narodno sveučilište u Splitu, početnici - školska godina 1957./58.